

[Poul Dam.]

mærkede mennesker i dette udvalg inden for Nordisk Råd, som er sammenkaldt til et 2 dages møde, lynhurtigt tager stilling til på grundlag af deres egne embedsmænds forarbejde. Det er undertiden og som regel et meget udmærket arbejde.

På grundlag af dette kommer der så på et eller andet tidspunkt under et af de møder i Nordisk Råd, hvor forsamlingen har sværest ved at være beslutningsdygtig, en vedtagelse af en rekommandation, hvor flertallet af Nordisk Råds medlemmer, som ikke har læst rekommandationen og ikke har læst baggrundsmaterialet, stemmer for. Og derefter er rekommandationen blevet den højeste nordiske sandhed, som vi lige kan forstå os i at sætte et spørgsmålstegn ved, for så er vi ikke rigtig nordiske, så mistvivler vi på det nordiske samarbejde.

Det er jo en helt vanvittig måde at arbejde på. Disse sager kommer i virkeligheden til os efter en lang tilværelse i det dunkle. De udmærkede medlemmer, der fra de enkelte lande sidder i det pågældende udvalg, har arbejdet som frie mænd — og kvinder — med deres egen gode samvittighed og deres egen gode arbejdsindsats, men uden at drøfte det væsentligt med kolleger i det hjemlige parlament, uden at have haft lejlighed til at få drøftet sagerne i en bredere kreds i hjemlandet. Før eller senere fanger bordet, og der er kommet et resultat, som man i den hellige nordiske enheds navn har at godtage.

Jeg tror ikke, at vi i længden kan være glade for det nordiske samarbejde, hvis dette er metoden. Jeg tror, man må prøve at finde former, hvorefter det er muligt at få både en vis forbehandling og en vis nøjere kontakt med, hvad der foregår i Nordisk Råd, fra f. eks. det danske folketing. Man kunne f. eks. tænke sig, at de sager, som blev behandlet i det enkelte udvalg inden for Nordisk Råd, kom til en ganske uformel forbehandling i de stående udvalg her i folketinget. Ganske uformelt, for det er klart, at det er ikke noget, man kan afgive betænkning om, men det er et sted, hvor de pågældende medlemmer af udvalgene havde en chance for at høre, hvad andre mennesker i Danmark mente om de pågældende sager.

Man kunne måske også indføre, at den danske delegation afleverede en redegørelse

for, hvad der var sket på sessionen i Nordisk Råd, meget hurtigt efter sessionen. Nu får vi en beretning, som går til et udvalg, og udvalget indstiller, at folketinget godkender beretningen år og dag efter, at sessionen har været. Vi kunne udmærket fra f. eks. formanden for den danske delegation få en redegørelse for, hvad der var sket på sessionen en uge eller to uger efter, at det var foregået. Det kunne betyde, både at man havde lidt mere kontakt med, hvad der var sket, som måske ellers ville . . .

Formanden: Det er ikke det, der er på dagsordenen.

Poul Dam: Jeg beklager, at formanden ikke mener, at den måde, hvorpå denne sag er kommet til verden, er på dagsordenen i forbindelse med sagen.

Formanden: Man kan ikke diskutere med formanden under den form.

Poul Dam: Jeg skal så blot slutte med at sige, at jeg håber, at man fra regeringens side vil opfatte ideen om kulturelt samarbejde mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige som et kulturelt samarbejde, der også omfatter de mindre folkesamfund inden for Norden, altså at Færøerne, at Grønland og at Åland kommer med i samarbejdet på den måde og på den plads, hvor det kan lade sig gøre.

Undervisningsministeren (Helge Larsen): Jeg vil gerne begynde med at takke for tilslutningen til godkendelse af ratifikationen af kulturtraktaten. Det er rigtigt, som hr. Niels Matthiasen sagde, at der i denne aftale ligger en forpligtelse og en inspiration, som omfatter de områder, der er omtalt her, kultur i videste perspektiv, og at det er væsentligt, at men vil være åben over for at afgive nationale statussymboler, sådan udtrykte hr. Niels Matthiasen det, til dette fællesnordiske organ.

Jeg tror også at turde sige, at under det arbejde, der er gået forud for traktatens udformning, fra mødet i Reykjavik i februar 1970 og så frem til i dag, er de forventninger, der har været stillet til traktaten, dens udarbejdelse og den ret snævre tidsplan, som var lagt, blevet overholdt i alle enkelt-